



ធម្មតាត្រូវ ជួយដំណឹងភាសាហុន សិល្បៈអរគុណស្ថិតិ

ចុះគីម៉ែ ១៣

ការទី ៤៦



កំណត់

ការអ្នយប់ប្រើបានបណ្តាល់យ

ព.ស. ២៥៣៦

ន.ស. ៩៧២៩



N: 09

ព្រះនរោត្តម្ពាល់យកអូជ្រ

# KAMBUJASURIYĀ

កម្មដីសុវិជ្ជា

ពាហស្យទាក្វើចញ្ច្រាយពីព្រះនរោត្តម្ពាល់លីយ៉ា មួយទីក្រុងក្រោល  
ធ្វើគីរប់ ១៣

កាត់ទី ១៦

នាមេង្គីម្រឿនីតិវត្សឈរសង្ឃឹមាយករាជក្រុងក្រោល  
នាមអនុញ្ញាតហើយ



គ័ត្នូ

ពាហស្យយរមសត្វាបណ្ឌាលីយ

២. ស. ៩៤៨៧

២. ស. ៩៤៨៩

## បញ្ជីរឿង

១ – អំពើតុទួសាសក្នុងសម្រាប់ភាគីភ្លោះ និងការងារ នាយក និងការងារសុខា ..	៣
២ – ការដាក់ដើម្បីបង្កើតក្នុងសាសនាថ្មី និងក្នុងសាសនាថ្មី និងក្នុងសាសនាថ្មី (និងធម៌) . . . . .	៤
៣ – វិភាគទីផ្សារយុទ្ធភាពនៃដើម្បីបង្កើតក្នុងសាសនាថ្មី (និងធម៌) . . . . .	៥
៤ – ពន្លាការប្រជុំសង្គម ស្ថាដែលអាចធានាតារក្នុងក្រុងក្រាហេក (និងធម៌) . . . . .	៦៣
៥ – អនាមិយកថានិងធម៌ និងធម៌ (និងធម៌) . . . . .	៦៧
៦ – អាណាពិកម្ពុជាតូ ? និងធម៌ (និងធម៌) . . . . .	៦៩
៧ – រឿងពីតុទួសក្នុងសាសនាថ្មី និងក្នុងសាសនាថ្មី និងក្នុងសាសនាថ្មី (និងធម៌) . . . . .	៦៣

ខ្សោយការណ៍

ទេសចរណ៍សង្គម និងការងារ និងការងារសុខា និងការងារសុខា

# TABLE DES MATIÈRES

	Pages.
<b>1<sup>o</sup> Le Bouddhisme dans les mers du Sud, à Java, Bali et Sumatra.</b>	<b>3</b>
<b>2<sup>o</sup> L'Œuvre de l'Institut d'études Bouddhiques au Cambodge, en Cochinchine et au Laos (suite).....</b>	<b>6</b>
<b>3<sup>o</sup> Médecine traditionnelle dans l'Inde antique (suite et fin).....</b>	<b>10</b>
<b>4<sup>o</sup> Histoire de la GRÈCE, extrait de divers documents de l'histoire Universelle (suite) .....</b>	<b>13</b>
<b>5<sup>o</sup> ANAMAYAKATHĀ par KHEMARARANSI (suite).....</b>	<b>17</b>
<b>6<sup>o</sup> Qu'est ce qu'un métier ? — par KHEMARARANSI (suite et fin)..</b>	<b>20</b>
<b>7<sup>o</sup> Conte populaire cambodgien inédit : " Légende de ALÉV II " par Oknha PRAJNADHIPADĪ YIN (suite et fin).....</b>	<b>23</b>

## HORS TEXTE :

<b>Siemréap — Srok Roluos — Prasat Préas ko Porte d'entrée Est.....</b>	<b>1</b>
---	----------



ទេស្ស[ល]មាប - ស្រីកល្អស

ត្រូវបាន នេះសស្ថ្រួចខ្លួល នាយុលទិសទិនកែវ

អំពីចុះពុទ្ធសាស្ត្រក្រោមហេតុ  
ហេតុលើគិតហេតុលូម្ពាទុ

នូវសម្រាប់ក្រុង

ក្នុងរដ្ឋបន្ទាយណា មានចំណែកយកចុះពុទ្ធសាស្ត្រក្រោមហេតុ  
ដោយក្រោមក្រោម គ្រែក [បន្ទាយក្រោមសករោម ថ្ងៃទី២០] ក្រោមនេះ  
[ធាក់ចាន់ការប្រជុំសំណង់] ផ្លាស្រាយចុះពុទ្ធសាស្ត្រក្រោមហេតុ មុន  
ពីក្នុងសករោម ៩៥០ ។ តាមរដ្ឋបន្ទាយក្រោមសំណង់ថ្ងៃទី២០ ក្នុង  
ដែលបានចុះពុទ្ធសាស្ត្រក្រោមហេតុ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១  
ហើយបានកំណត់ក្រុងសំណង់ដើម្បីការប្រជុំសំណង់ គឺជាបានប្រជុំសំណង់  
ក្នុងសករោម ៩៥២ ។ តាមរដ្ឋបន្ទាយក្រោមសករោម ៩៥៣  
ដែលបានកំណត់ក្រុងសំណង់ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥៤ ។ យើងបានដឹងដែរ  
ថ្ងៃទី២០ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥៥ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥៦ ។

ស [មាប់ក្រោមសុខ] តាមកាលពី ៧. ស. ១១២៣ យើងបានដឹងដែរ  
ពីក្រោមសករោម ៩៥៧ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥៨ ។ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥៩  
បានក្រុងសករោម ៩៥១០ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១១ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១២  
បានក្រុងសករោម ៩៥១៣ ។ យើងបានដឹងដែរថ្ងៃទី២០ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១៤  
ពីក្រោមសករោម ៩៥១៥ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១៦ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១៧  
បានក្រុងសករោម ៩៥១៨ ។ យើងបានដឹងដែរថ្ងៃទី២០ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥១៩  
ពីក្រោមសករោម ៩៥២០ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥២១ ។ និងក្នុងក្រោមសករោម ៩៥២២  
បានក្រុងសករោម ៩៥២៣ ។ យើងបានដឹងដែរថ្ងៃទី២០ ក្នុងក្រោមសករោម ៩៥២៤

ទេសការណា នូវចិត្តការណ៍នៃគ្មានភាគរបស់ខ្លួន ឱ្យដើរជា  
គ្មានការ [ចំពុះសាស្ត្រ] រួមទាំងគ្មានការ [ចំសង្ឃ្រាប់] និង  
០.០០០ អនុ ឬ [បង្កើសក្រារ] និង [គ្មានការ] និង [គ្មានការ] និង  
សក្រាមសំព័ន្ធរីនក់ ដែលគេបញ្ជាផ្ទៃថា [និង] និង [បានសក្រោះ] ។  
ឯកទូទៅសាសនិកដនកសំព័ន្ធ [បានការការណ៍ការយុទ្ធសាស្ត្រ] និងហើយ-  
យន នានា [បានការការណ៍ការបិបមហាយនមានចំណុចគិចជាន់ ឬ មានសម-  
ភីពាល់កំបែនជាតុ ចំពុះសាសនាប្រឈមនៅក្នុងការសុមាណាពេដ្ឋាន៖ មុន  
សម្រាប់ដែលរោក គិត ឬ ឬ ច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មការហើយ ហើយ  
គណៈជម្លឹកបាន [បានសង្ឃ្រាប់] និងការដែលជាបិបមហើយ ហើយ  
នៅ [បានសក្រោះ] នានា ដែលបេដិជ្ជនិងរីន និង [គ្មានការ] និង [គ្មានការ]  
ការសំស្តី ឬ គេយើង្វាត់ក្នុងសម្រាប់ និងមហាយនពាន់  
ផ្តើមស្រាប់ប្រឈមនៅក្នុងការណ៍នៃរួចរាល់ និងការណ៍នៃរួចរាល់ និង  
កែការរីនក្នុងពួកសកែដ ១៣៦១ នៅព្រៃក្រុងពាន់ការណ៍នៃរួចរាល់ និង  
ពួកសាសនាបិបមហាយនបានលើកលើយច្បាប់ពេញចិត្ត និងការណ៍នៃរួចរាល់ និង  
តាំងរីនក្នុងពួកសកែដ ១៣៦២ និងការណ៍នៃរួចរាល់ និងការណ៍នៃរួចរាល់ និង  
ពួកសាសនាបិបមហាយនបានលើកលើយច្បាប់ពេញចិត្ត និងការណ៍នៃរួចរាល់ និង

ទៅក្នុងគោលច្នែន ទូរជាមួយសាធារណយោទាស្ថ្ទិកលើយុទ្ធសាស្ត្រ ពេលវេលាកំដោយ ពួកអ្នក [បានធែនីតិចឡានដែរក្នៃថ្ងៃម៉ោង] បានណា នៅពេលកកណ្ឌាល លទ្ធផលសាសនា ពាក្យកណ្ឌាលសាសនាសិរី លទ្ធផលនៃពេលវេលាកំដោយ ពួកអ្នក សំបើយកំដោយ កំពេញតិចឡាន មួសតាមដែមបានតណ្ឌូសលំនៅថ្ងៃដើរ ។

ទ. ៦២.

អំពីការជាស្ថាដើរបស់ក្រសួងធនធានសាលសប្តាហិរញ្ញវត្ថុ  
គោលក្រុង ស្នូកក្រសួងនឹង គឺដែលក្រុមហៈ

(កម្ម)

អ្នក [ប្រចាំឆ្នាំ] ពេលសម្រេចទិន្នន័យ និងការក្រុមមន្ទីរនេះ នានា  
សេវាក្រុមអាស់នោះមែន ហើយបានរៀបចំក្រុមដោន្លែមឱ្យពាណិជ្ជកម្មរបច្ឆេច  
ក្នុងក្រុម ក្នុងគ្រប់គ្រង់ គេបានបាត់ការងារចំណុចនាក់ស្តីក្រុកប្រយោជន៍  
និងចំណេញក្រុមរៀនណាន ដើម្បីរៀបចំក្រុមមន្ទីរ ក្នុងក្រុម ក្នុងក្រុម  
មក គេបាននឹងក្រសួងមួយសំកាប់ឲ្យខ្លួនគ្នានឹងសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ និងក្រសួង  
នេះគេហូរប្រឹប្រុប់ប្រឹប្រុប់ក្នុងក្រុម ហើយរហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ  
ព័ត៌មានគេមានសម្រាប់គ្រប់គ្រង់ ក្រសួងទិន្នន័យ នានា [ស្ថិន្ទា]  
ចូលចិត្តជាប្រើប្រាស់ ។ ពេលដឹងចាប់រាយ ហើយនឹងសារមន្ទីរដែលមាន  
ពេលសម្រេចទិន្នន័យ និងការក្រុមមន្ទីរនេះ នានាបណ្តាលប្រើប្រាស់នឹងក្រុម  
និងដែនជាតិខ្លួន និងស្នូកក្រសួងស្តី ស្ថិតិថ្មីប្រុប្រាស់មកមេលជាប្រើប្រាស់  
គេដែនជាតិ និងស្នូកក្រសួងស្តី នានាដឹងក្រុមដែនជាតិខ្លួន ប្រើប្រាស់  
៩៥០.០០០នាក់ ។ នៅពេលដឹងចាប់រាយមេនានា និងការម្នាក់បានចូល  
ហើយស្ថិតិអ្នកដែលចូលមក នោះគ្រប់គ្រង់ឲ្យដែនជាតិប្រុប្រាស់គ្នា គ្រប់គ្រង់  
គេមានយោបល់ដូចមេច នៅរៀលដែលបានមកយ៉ាង្វាមេះ ពេលដឹងចាប់រាយ

និងព្រមទាំងមកដែល ពោះកដបណ្តាល លីយកាប់ចិត្ត សេសជុលទៅកន្លែង  
របស់ខ្លួន មួយចាន់មិត្តភាពទៅកន្លែង គាលទានពីត្រូវសិក្សា  
ដែលវិនិច្ឆ័យ និងចូលរួមយក យ៉ាង អ្នករំនើសលមក  
យ៉ាង ពោះកដបណ្តាល មានចិត្តល្អ តុចនឹងរៀនចាំណោះមេន ពោះអីតុច  
ត្រូវមានចំណែកដូចតាមបន្ទីម្យាមេន (សេ) រៀក្សាទុមធានអក្សរវិវាទសម្រក  
ដែលវិបាយកតិអក្សរសាស្ត្រ តើ ពោះអីឡើននេះការដែលចំណូន  
គម្រោងកំណើស្តីកំណៈយុទ្ធភាព ស៊ិក្សាខ្មោះបាស់លំអាមានដំ  
ឡូវីច្ឆេកហើយដំប្រែនប្រព័ន្ធ ដោយ សេសជុលទៅកន្លែង ។

កាលពីឆ្នាំ ១៩៤៦ ពោះកដបណ្តាល លីយកាប់ចិត្ត សេសជុលទៅកន្លែង ។  
អក្សរសាស្ត្រយោងថា “កម្មដសុវិរិយា” កន្លែងសូន្យនាផីមួយក្រោម មាន  
រូបប្រឹតុលីយនិងក្រីនិងផ្សេងៗ សំរាប់អក្សរសាស្ត្រយោងនិងសំរាប់អ្នក  
ប្រព័ន្ធ ពោះកដបណ្តាល លីយកាប់ចិត្ត សេសជុលទៅកន្លែង ។ ប្រឹតុលីយ  
សម្រាយសម្រក ប្រព័ន្ធ តាមលីយនិងសេស រៀក្សាសំរាប់មហ៍ន្តរ និងការ  
ផ្សេងៗ សេសរៀក្សាទំនីសសំរាប់និងក្រីនិងក្រីនិង ប្រឹតុលីយ  
ដោយគេចូលចិត្តសេស រៀក្សាទំនីស ប្រឹតុលីយ ពោះកដបណ្តាល លីយកាប់ចិត្ត  
សាត់ប្រើប្រាស់ ប្រឹតុលីយ និងក្រីនិង ។ រូបរាងប្រើយាជនុណា សំគិតការ  
សក្រារ យោទុដ្ឋចុះខាងក្រោម ពោះកដបណ្តាល លីយកាប់ចិត្ត សេសជុលទៅកន្លែង

នានតែណិតឱ្យខ្លួន ជាប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីទិន្នន័យ ដែលទៅក្នុង  
សក្ខាណ៉ាម ដោយខ្សោចវិក្សជាតិខ្លួនបានចូលសម្រាប់រាជស៊ីជាតិ  
ត្រូវ ហើយរាជស៊ីជាតិខ្លួនបានចូលសម្រាប់រាជស៊ីជាតិខ្លួនបាន  
កដម្ភនាលីយ ត្រូវហើយនឹងក្រសួងរៀបចំអាស៊ីនៅក្នុងខ្លួនបាន  
មានរបៀបរុណាមួយ កណ្តាល ។

កាលពី ១៩៧៨ ពេលការណាយក [សក្ខាណ៉ាមស្តីពី នានតែណិតឱ្យខ្លួន  
និងកប់រឹង [សក្ខាណ៉ា ឲ្យអនុញ្ញាតទិន្នន័យការណាយកបានប្រាក  
ដែលរាជពាណិជ្ជមឺនសក្ខាណ៉ា ដើម្បីទិន្នន័យកនៅក្នុងកាលពី កន្លែង  
[សក្ខាណ៉ាមស្តីពី ដល់អាពេជ្ជប្រឈមកតិត្រូវដែលរាជពាណិជ្ជមឺនសក្ខាណ៉ា  
ក្នុងកាលពី ក្នុងការណាយកប្រាកដូចមួយអាជីវកម្មអំពីស៊ីលនជមិនឹងសក្ខាណ៉ា  
បានប្រាកដូចមួយសក្ខាណ៉ា បើមិនរៀបចំជាតិខ្លួនបានទិន្នន័យកនៅក្នុង  
នានតែ មុខជាន់ប្រាកដូចមួយសក្ខាណ៉ា និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី ក្នុងកាលពី មុ  
ខុជាតិយុទ្ធនឹង [សម្រាប់ប្រាកដូចមួយសក្ខាណ៉ា និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី  
បានការណាយកនៅក្នុងកាលពី និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី  
ការណាយក [សក្ខាណ៉ាមស្តីពី ក្នុងការណាយកប្រាកដូចមួយសក្ខាណ៉ា និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី  
ឲ្យការណាយកនៅក្នុងកាលពី និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី  
សក្ខាណ៉ាមបានប្រាកដូចមួយសក្ខាណ៉ា និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី និងការណាយកនៅក្នុងកាលពី

ស្រួលយោង នាំបាយដៃព្រៀរហកអស់ទោះចូលមកទៅក្នុងក្លឹន  
ស្អែស៊ិនតីវិវាសា ដើម្បីទីនេះការសារបស់ជាតិបាយទីនេះសិលនអមិ  
បស់ពេទ្យទានល្អសាត់ថ្មីព្រៀង ការបែកចាត់មានលោកអាសន្នការ  
មេញសាលិយចិរមករៀន សក្ខែវ ក្នុងបែកចាត់គីឡូកការណ៍លោក  
ព្រៀងបាយបញ្ញា គីឡូក្រុងទោះក្នុងក្លឹន អំពីចំណោះវិធីដែលលោក  
នឹងបង់បានរៀនសិលន តមក ។

ការសំក្មោះការបែកចាត់សក្ខែវសំខែៗ កំណែតទីវិនិយោះដូចដែល  
ការរៀនការសាលិយចិរមកបិទក្លឹន ក្នុងសំក្មោះសក្ខែវ រហូតដែល  
ស្អែស៊ិនតីវិវាសាដូលាយលំបាត់មាននៅ ។

( នៅមេត្រ )

វិជ្ជាគេណៈទ្វាមរបៀបជាល់ដើម

របស់ប្រធូលពិធី

(កម្ពុជា)

នៅកម្ពុជាមានអំណុចចំណាត់កេតងកដ្ឋានធម៌មួយ [សុខ អស់កំឡាំង នឹង  
កេតងល្អ] នូវ តាមគម្ពុជាសាធារណៈ និងដោនៃមួយ [កបីឡើងក្នុង ពេះ  
មានបី (បាត់) ។ ចិនពេក ឈឺនិមិត្ត [ករាបីនេះ និងដោនៃមួយចំណាត់កេតង  
ដូចជានិកដោនៃមួយ [កបីដូរ ចំណុចការានិកដោនៃមួយចំណាត់កេតង មានគុណា  
សម្រួលិន្យស [មាប់ក្រោកដែនដីស្តីស្តីមួយ ឬមានកំឡាំងនឹងមានសារ  
រយាមួយ ។ និកដោនៃមួយនៅក្នុងដីមួយយើង ស [មាប់កំពាក់ការ  
កេត (កេត [ស៊ី]) ។ និកដោនៃមួយនៅក្នុងបីនិងកំឡាំងយើងវិសស ។  
និកដោនៃមួយដី ស [មាប់ក្រោកនាយកិច្ចិន្យសី និងឡើងបានចិត្ត និងបានឆ្លើយ  
សកបញ្ហា ។ និកដោនៃមួយ ស [មាប់ក្រោករាយការបេន្ទិន្ទកំឡាំងកេតយូរ ។  
និកដោនៃមួយកេតដីឡើងបានចិត្ត និងបានឆ្លើយតាមយើងនិង និកដោនៃមួយទេស  
គាររាយនេះ ជាថ្មីរាយការហាមយើងនិង និកដោនៃមួយទេស ។ និកដោនៃមួយទេស  
ថ្មីដីបីរាយមួយ [កបីមិនិន្ទេច នាំឡើងកិតកេតខ្លួនគាត់ជាថ្មីរាយការ  
និងបីរាយមួយ និងបីរាយមួយ និងបីរាយមួយ និងបីរាយមួយ ។ បីរាយ  
និងបីរាយមួយ [កបីមិនិន្ទេច នាំឡើងកិតកេតខ្លួនគាត់ជាថ្មីរាយការ

កន្លែងកវិកដោនេសកាត់មេដ្ឋន់ ដែលតែស្ថាដារ [បីចំឡុតខោគ់  
 ទៅក្នុង ដែលជារាជសៀវភៅមាប់បីជាមុត្តាកន្ទៃជាយ ទីក្រឹងនេះជា  
 ជាយជាយម្លូយយុទ្ធទេទា ដួយកំពង់បេស្តី ពេញនិយម [បីជាប៉ា  
 មយមុខទៅ] តី [ក្រសួងកវិកដែលមួយរាជការណ៍នេះដែលដែលមានពាសប៉ុក ការ  
 ដួយរម្យាប់ពីសព្វជានីដើរ ។ ជំរឿដី (មានសម្បារសហឱយាប់ជួបទំក  
 ដោនេស) តែបីស [មាប់មុខជាបុរាណដែលមានទុះ ជាប៉ាកែកដែឡូ  
 បង្ការកែតស្តីក្រួយ [សព្វ និងកែកែតយីបង្រែជាប៉ីដែម ។ ជំរឿដីមួយវិ  
 ទេបីជាប៉ាបង្ហាត់ ជាប៉ាបង្ហាត់កែកជាបុរាណពីបុរាណ ។ ទីក្រឹងមកនូវ [តាប់  
 កប្បាស ជាប៉ាបង្ហាត់រកសទីកោមាយដែម ។ ទីមកនូវ [តាប់វិញាកោក] ន  
 ស [មាប់កែកមួលលីនៃកែកបុរាណ ។ ទីកោមាយដែលកែកជាប៉ី] តើ តើការមានគុណ  
 សម្បតីដើរពីកែកបុរាណដូចតិច ។ ទីកោមាយដែលកែកជាប៉ី [សាធារណៈសៀវភៅ] មាប់  
 ករ្បីកបុរាណកំនើនកែកសំនួលមានកំពុងកែករបៀប ។  
 ទីក្រឹងតារ [ត្រីនិកម្បារ] តាមសាធារណៈសាធារណៈបង្ហាត់កែកបុរាណ  
 របៀបនេះ ។ បីសិល្បោះសិល្បោះតីក្រឹងក្រុង ។ តាមពីរ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ តាម  
 តាមតាមក្នុងដែលកែកមកមានសម្បតី [សៀវភៅ] ។ ឬទីក្រឹងនេះមាន  
 ប្រាសដាក់ការកម្មណីបាន ៨-៩ ម៉ោង ។

កន្លែងមួយសារ [ស្សាបេម] មិនចូរដឹងកុហិរិសល [ត្រីពី] ស្សាបេយបាត់  
កន្លែង ឬ ធម្មកិសល [ត្រីពី] ចំក មានសក្ខាណា ដូចជាជួរឈើទាត់សល [កា]  
ឯកាយឃ្លាត្វីមានសជាតិខ្លាំងជាមួយ ចូរ [ស្ទើសុំ] តុលិចបន្ទុ  
កន្លែងសារ [ស្សាបេម] ប៉ុកប៉ុកកំបាន [ស្សាបេម] មានលិចបន្ទុ  
ស្ទើសុំ [ស្ទើសុំ] ដឹងលម្អិតបានលុយសតស [មាប់ត្រីជាការ] និង [ស្ទើ  
មានកាយកំបាន] និងការ [និង] ការប៉ុយប៉ុកការត្រូវបាន ជូន [ស្ទើសុំ] ក្នុងក្នុងក្នុង  
យោងសាយបានដោយកម្រិត និងចូរចូរក្នុងការការងារ និង [ស្ទើសុំ] ការ  
ស [មាប់ចុកប៉ុកប៉ុកកំប្លាំងកាយចូរមួយម៉ោង] និង សិណ្ឌកអនុយ ស [មាប់  
ជូន] ក្នុងការការ [និង] ការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ  
ក្នុងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ និងការការ

## សាខ្សារតារ គិតការ

(ពម្ព)

ពួកទុបច្រកនៅម្ខាន ស្មីកតវនេះជាដុំដាក់ទុបមួយនេះដែលបាន  
ឱ្យបានបង្កើតឡើងដើម្បីច្បាប់ច្បាប់ ពេលពារិកជម្រើនដើម្បី  
របស់លោកអូកប្រធ័នខេត្តបង្កើត “ប្រអភិវឌ្ឍន៍បាស់ខ្លួន (ឬរាក់  
ខ្លាស់)” ហើយក្នុងការទិញយាយទន្លេអំពីពាណាពាហិជ្ជ ជាដុំដាក់មួយ  
ដែលរារិយាល័យប៉ុណ្ណោះ មនុស្សយើន្តស្ថាប់ទៅ មកកែតប្រើប្រាស់ ហើយ  
ខ្លួនឯកសារនៅម្ខាន ត្រូវដែលបង្កើតឡើងដើម្បីស្ថាប់ខ្លួន ។

ឯុទ្ធភាពក្នុងប្រព័ន្ធបាស់ស្មីកតវនេះនឹងបានក្នុងក្រុងក្រាម  
ដល់មេរានការតិចជីវិលរដ្ឋធម្មន្ទារបស់ការិយាល័យ និងក្នុងក្រុងក្រាម  
ពេលប្រការនៅពីរមួយទី ឲ្យមានជំនួយលម្អិតស្រួលូចបេសកិច្ចដូច្នោះ  
នឹងស្ថិតិប្រាកដិច្ឆេយ្យ និងក្នុងពាណាពាហិជ្ជ មេដីនៅក្នុងក្រុងក្រាម  
ដាច្បិនិត្យការពារិកជម្រើនបានការពេលកិច្ចប្រហារដើរក្នុងការទិញយាយ  
និងបានយកក្នុងការពេលកិច្ចប្រហារដើរក្នុងការទិញយាយ ។

សូកគារដើរក្នុងការប្រហារដើរក្នុងក្រុងក្រាម គិតការ គិតការប្រើប្រាស់  
ត្រូវបានស្មីកតវនេះក្នុងពាណាពាហិជ្ជ បង្កើតឡើងដើម្បីស្ថាប់ខ្លួន និងក្នុងក្រុងក្រាមកំណត់  
ការយកក្នុងក្រុងក្រាម (មនុស្ស. ស. ពាណាពាហិជ្ជ) ។

កាលបែងចានប្រើគិរាយសំស្បុតាកទ្ធមេហីយ ឱយនឹងត្រាបប្រើគិរាយសំអូក [ប្រាប្រាប់ខាងក្រោម] និងបុណ្យមានសេវាត្រូវតាមលំដាប់ការ  
ខ្លួនខ្លះ:

១-អីសុក្រ្រារ (Isocrate) វិភាគកនិត. ស. ១០៧ អនុប្រកម្ពិជន. ស.

៦០៥ ពាយ, នៅថ្ងៃ ១ ជាទីដំបូរិចាមទុស្សរាប់ហីយមានស្ថាសំខ្លួន  
មិនតាមរៀបចំ ទីបិទិយមានស្ថាប់សំដែលរោកទិញយើ និគម្រក  
ប្រាប់រៀបចំ និងយើយ [តារ៉ាទីជាអូកទិញយើយ យើនូវក្នុងម្នាក់ ហើយ  
ជាអូករកទូលាលទានសុឃុំលីគិនការក្រុងការរារាំង និងសាលា [តារ៉ាទាន  
នាម ព្រាក់តានំប់ខ្លួន ឬបុរសនេះមានការពាក់ទិន្នន័យ ស្ថិតិន័យ [ពេជ្ជាន  
ហូលិហុក] គិតាសង្គម (Macédoine) ជាអូកទិន្នន័យ និងសំមិនយល់ [ពេជ្ជាន  
សុកការិចន្យបកាសស្ថិតិន័យ [ពេជ្ជានហូលិហុក] និងជាប់មិនជាប់ស្ថិតិន័យ  
គិតការិចន្យ កន្លែៗ [គេជាប់ហូលិហុក] និងការិចន្យ ឬ អីសុក្រ្រារ  
កំមានសេចក្តីពេលនិស្សរាគការស្ថាប់ទៅ ឬ សុទ្ធរក្តារបែងលើករោង  
និងមានកំរើរឈ្មោះលីស្សរាល្វមកដល់សម្រេចនូវរៀន់ គឺបិទិយរោកទៅ  
ក្នុងការិចន្យ ដែលរោកអូក [ប្រាប្រាប់ខាងក្រោម] ចាប់វិនិន័យដូចជាដំប៊ីន  
ការក្រុងការិចន្យ និងការិចន្យ និងការិចន្យ និងការិចន្យ និងការិចន្យ និងការិចន្យ

២.- ព្រឹតិ (Platon) គេគាំរាយអីមួយក្នុងគ្រាល់ទាំង ជាតុកបានសំរាប់  
 មកយោងម៉ែនទាន់អក្សរសាស្ត្រលេខ១ និងចំណុចគារយោងទូកការ  
 និងគិរិយាជាតុក លុះដល់គាយ ៦០ ទាំងប្រចាំខែធ្នូនាទីជាសិស្ស  
 របស់ស្ថាក ហើយទៅរៀលស្តីគ្រួនសំណាក់ស្ថាក ១០ ទាំង ៤ លុះ  
 ស្ថាកអនុញ្ញាត ចាប់ធ្វើដំណើរាយក្នុងសកម្មភាព និងបានសំ  
 តាល់ អហ្មីត និងអេស្តី ហើយគិត្យប័ណ្ណស្ថាក សករិញ្ញ ទីបានចំណុច  
 តំនៃសាលាដែរសំរាប់ស្ថាក ក្នុងគារបែងប្រឈម ហាតុទេនាទាល់រាយកកប់ចា  
 ប្បាតុនជាប្រាសដប្បុន្មានតាត់តំនៃវិទ្យាល័យទូរមានឡើង មានមនុស្ស  
 ជាន់ទូស់មកចូលរៀលជាបីនិងអូកដែលមករៀល ការយោងទេនៃគិត្យប័ណ្ណ  
 ជាមានកេរិយោះប្រិហាលនិន្ទោតុក ប្បុជានូវតុកកំមាន ដូចជាសិប្បុជា  
 គ្រាល់ដែលពេលមកហើយ ទុកជាសិរីត និងសុខាន់គ្រាល់កំសុទ្ធឌីជាតុ  
 សិស្សក្នុងវិទ្យាល័យរបស់ប្បាតុក ។ កេរិយោះរបស់ប្បាតុកមិនមែនជ្រើយ  
 មេញ្ញេទេចំណាត់ក្នុងគារបែងប្រឈមប៉ុណ្ណោះទេ សម្រាករាជក្រឹត់ ក្នុងទី ១  
 ទី ២ កំមានសេចក្តីកប់ការ នាន់មកសុទ្ធបានស្រែប៉ុណ្ណោះប្បាតុក ដូចនេះ  
 ក្រុងសម្រាប់សកម្មមិនទូរទាក់ទិន្នន័យគារធ្វើរបស់នឹងការធ្វើរបស់អង្គភាព  
 កម្ពុជាលើកម្រួច ៩៦ ទាំងក្នុង ៣.ស. ១៩៨៩

៣. យេត្រិនាព គេគក្រុង ៣.ស. ១៩៨៩ អនុញ្ញាតក្នុង ៣.ស. ៦៦៨  
 (កាយ ៩៦ ទាំង) ជាសិស្សរបស់ប្បាតុកដីជារ ឱ្យប្បាតុកអនុញ្ញាតហើយ

សស្រីបស់ប្លាតុកនិមួយលាទិច [និទ្ទេវិរាល័យគមករ] តាមរៀប  
ចំណាំ លាយការនេះជានិត្យកន្លែងដូចជាចំនួនដែលមានមនុស្សនិយមរហូត  
មកដល់សមិយសព្វិច្ឆួន ។

៤. អារិស្តិ៍ កេត្តកនុវត្តនាពាណាបាបកិច្ចិ៍សេដ្ឋាន កន្លែង. ៩៨៩ អនុច្រោះ  
កម្មកន្លែង. ៩៧៧ កាយ ៩៦ ឆ្នាំ ធានមកសិក្សាធ្នាំការនៃប្លាតុកនិមួយ នៅ  
សការជនធម្មជាន់ ២០ ឆ្នាំ ហុះប្លាតុកនិមួយគិចកម្មទៅ កិច្ចិ៍សេដ្ឋាន  
សេដ្ឋាន ដោយទៅអនុវត្តដែលខ្លួនមិនចាប់ពីការពារក្រប់បាន [និទ្ទេវិរាល័យ  
ដំឡើសប្លាតុកនិមួយ ។ កាលបុណ្យកិច្ចិ៍សេដ្ឋានរាយ កិច្ចិ៍សេដ្ឋាន  
គ្នាតារការពារជាមួយក្រុងក្រុងប្លាតុកនិមួយ សំបើម ។ កាល  
ពី ព.ស. ៦០០ ពេលបានប្លាតុកនិមួយត្រួតពីការពារក្រប់បាន [និទ្ទេវិរាល័យ  
បាន ពីការដឹងដឹស តី ពេលបានការពារក្រប់បាន ព្រឹមហាកដ ឯកាយ ពេលបាន  
ដែលពេលបានប្លាតុកនិមួយ [និទ្ទេវិរាល័យជាមួយការពារក្រប់បាន “សម-  
ភីជីវិស៊ីស៊ីការពារក្រប់បាន មិនផ្តល់ជាយករដ្ឋកិច្ចកន្លែង ពីការដឹ-  
ងដឹសក្រប់បានប្លាតុកនិមួយដូចមិនបាន ការពារក្រប់បានក្រុងក្រុង ពីការដឹ-  
ងដឹសក្រប់បានប្លាតុកនិមួយ ពាក្យ ការពារក្រប់បាន ការពារក្រប់បាន ពីការដឹ-  
ងដឹសក្រប់បានប្លាតុកនិមួយ ពាក្យ ការពារក្រប់បាន ការពារក្រប់បាន ពីការដឹ-  
ងដឹសក្រប់បានប្លាតុកនិមួយ ពាក្យ ការពារក្រប់បាន ការពារក្រប់បាន ពីការដឹ-

អាជ្ញាមយក ទា

(ពេល)

បន្ទី ៤

### អំពីការដើរលក់

ការដើរលក់ជាកិច្ចត្រឡប់មួយសំខាន់មួយ សមាគម្ពុរស [ស៊ីតិចប់ចេ  
គប់ចាម] បានបង្ហាញនូវភាពការដើរលក់មាត្រាប័ណ្ណ កន្លែកយកហ្មតដល់  
ធម្មក្បាលបស់យើងនឹងមានការរួម [សាធាត] កំពុងគាយ-កំពុងចិត្ត  
បោយនឹង [ឯុទ្ធឌាមចយនោរយចុះថាលីជាប់ នឹងបន្ទាល់ឈ្មោះកែត  
ពេកដូរឃ្លានមួយ] យើងការពិតជីនិច្ចប្រាស់បោយថា ការដើរ  
លក់សិប្បញ្ញមិនសរើត [ត្រូវការបង្ហាញនឹងគាយដែលការទានមួយបាន  
នូវរឿងឈឺលីអកអកដែលការយប់ជាយមានកិច្ចរីល់ បោយឈឺម៉ានីសកំដ-  
លោកកន្លែកហិរញ្ញជុះ តើមានការដូរឃ្លានមួយ? ហេតុវន្មនីបាយីញ្ញ  
ថា ការដើរលក់សិប្បញ្ញសំខាន់បំផុត កន្លែកទំនុកបំរើកនុកាយឲ្យមាន  
កំពុងនឹងបានសរើត និងការដើរលក់សិប្បញ្ញមួយស្ថិយ៍នេះ  
គឺការដើរលក់នឹង-ខ្លួន-គិច-ប្រើនេះ [សាធាតធនកាយុរស៊ីម្ពុរស [ស៊ីមេរោ  
ជាបុរាណ ដូចមានកំណត់នានា] កាយនេះ គឺ

កេត្យមករណីខំប្រុងទិន្នន័យរាជក ៦០ នាទី

- ៦ - - ១៩-២០ -

- ៧៥ - - ២៤-២៥ -

- ៦ - - ២៩-៣០ -

កេត្យមករណី ៣ ឯបដល់ ៥ ឯប ១ ត្រួត [ករដក ១០-១១ ម៉ាស៊ា]

តាមពី ៥ ឯបដល់ ១០ ឯប - - ៤-៥ -

- ១០ ឯបដល់ ២០ ឯប - - ៨-៩ -

- ២០ - ២០ - - ៧-៨ -

- ២០ ឯបដល់ ៣១ - - ៦-៧ -

ការកំណត់រៀល ដែកតាមចំនួនដូចពាណាមកន្លែះ ទឹបលុម [គប់តាន់  
នីមីសេលក៏] ត្រូវការបែកនិភ័យ ហើយ [ករដក ឲ្យបកសិប់ទេ] និងនីមី  
មួយនូវក៏ ហើយនីមីដែកចូរ និងកំណត់នេះគឺជានៅឯ៍ និងការដែកត្រួតពីនីមី  
ដែកយប់នីមីដែកយប់នោះមានផលុសត្រូវយក យីនីមីនិងពណិត  
ជាលំដាប់តាម]

### លីស្ស ស្តីការដែកលក់

កាលបរិយីនីមីសេលក៏ និងនីមីទៅខ្លួនប្រអស់ទៅតីត្រូវ ទឹបយីនីមី  
ហើយថា “ការដែកលក់” និងដែកលក់ យីនីមីដែកលក់នេះ កិត្តិពេលដែកលក់

កាយ ត្រូវការយប់សមាគតិការនឹងយហន់ ទីសពិលេខ្លាក់រោចក  
ដីជំនាញណាមាសរយកដៃឆ្លើន ទាំងគ្នាដើរាជាណាចម្ពុជា [កស្សវិរៈ] និង គ្រប់  
ចំណែក ។

ការដែកលក់សិប្បុទណ៍ដីសលកនឹងកាយយប់សមាគតិការ មិនមែន  
អារយកដៃឆ្លើន ទាំងបំនួកយប់ដើរាជាណាចម្ពុជាតាំងអស់ទេ ចំណែក  
ដីសលយប់កិល៉ែម៉ែន ដូចជាទ្វារក្រុលនៅខ័ណ្ឌថ្មីសលយប់គិត ចក្ខុងប-  
សាច់យប់យ៉ែន ។ ចំណែកដីសលបន្ទូយការជាន់ទីចិនចុះទេ កំហែងយ  
ព្រៃតិចទេ ដូចជាស្អាតិទេនៅក្នុងស្វាយវ្រីនៃដកដើម្ធាច, បែងចុះទេនៅតែដើរាជារ  
សមាគម្ពុជា ទាំងពីរមុននេះក្រោមប៉ាន់ដើរាជាសោះមិនធ្លានទីយ  
(ប្រសិនបើមិនបានយប់បានដើរាជារមិនមែនដែកលក់តាមធម្មការទេ) ។ ឥឡូវ  
នៅក្នុងដីសលកលក់ មានការប្រប្រលងកន្លែងកាយជូនប៉ែប៉ែៗ៖

ការដែកនិត្តីម - មានភាគការយើតបោះយើតជាផ្លូវជាមុន ឬបិទិនជំនួយ  
, ចិនជាន់នោះយើត នាប់រាយ៖ ដកដើម្ធាចប៉ែនិងយកដី និង  
រាជធម្មាត្រូវបានពេនដីសលក្រាក់រោចក ។

ព្រាយជ្រោក - ក្នុងប៉ែរីនទេនៃ ទានកនិតវិក្ខកញ្ចប់ទេ ។

ក្រុកដីសលក់ - មានភាគការយើតប៉ែប្រអស់ទេនៅតែមិន ។

## អាជីវកម្មគិត្យ

(ទម្រ)

ព្រឹក - [សកខ្លួនយ៉ឺនេះនឹងរាយជាន់ នានាយើតាងដាក់បិទ  
ដូចជាគោម៖ កំពុងមេ កំពុងស្សែនយំ តីរីយ៉ឺ[សម្រេច] រាយពាណ  
បេងជាប់ នឹងនាយកនុបាទ ដូចជាកំពុងស្សែនយំ កំពុង ពោធិ៍សាត់ កី  
ឡាតី[តាងដាក់បិទដី] ហើរកើតីនាយកដែលបានបញ្ចូនមួយដែលលក់បញ្ចា  
លី[បានសាក់] ។

នេះណាមួយ - ការពារបិទជាបានបញ្ចូនសកខ្លួន ពាន់មានទី  
សាប្តីយិត្តិយានប៊ែនគុប់ប៊ែនគុប់ដី[គិតិចំនួន]បិទ ទេសមេកុងនឹងស្សែនយំ  
និងកំណានបិទដី ដែលជាថំនឹងមួយពាណាពាណាតំនានាតំនឹងគុប់ប៊ែនយំ កែ  
វីវាទនាស[សកមិនធនកាន់ការបែបអេស់នេះផ្តល់ទីនៅ] ពាន់ជាសក  
កាន់ពុទ្ធសាសាធាយៗនឹងមានឱ្យតាត់ និងនិងឱ្យរារីមជាប់អំពើពុណាតាត់  
និងបៀន្តាយទូចិន-យុទ-លាមទីពុំពោញដែល ជីវិតដែលទីនៅ ជីវិត-យុទ-  
លាមយកមកទូលាយទាន់នឹងដឹងឱ្យពាណាពាណាតំរៀបចំ ឬ មក្ខណៈ[គិទិកសាប្តី  
បានសាក់] ស្សែនបានកំណើនដែល សកខ្លួន[សកបានចុះឱ្យដោយគិទិកសាប្តី] បិទប៊ែនគុប់ប៊ែនគុប់ដី[គិទិកសាប្តីបានកំណើនដែលកំណើនសក] សកយ៉ាន់  
បែបចុះឱ្យដោយលក់បញ្ចា[បានសាក់មានបំន្លែនចំការកំណើន] ឬ មក្ខណៈ

កំបាត់ថ្លីយកនុវត្ថុ ។ តើអតិថិជនបានមួយចំណាំ លក្ខជ័យនៅថ្ងៃខែកញ្ញា  
មួយចំណាំ ។

ឯកសារ - លក្ខជ័យ បានដោលគ្មាន ។ និងកំបាត់ថិជន ។

ព្រមទាំង បានពិនិត្យឱ្យការងារគ្រប់គ្រង ។ សកម្មធម៌នៅថ្ងៃខែកញ្ញា នៅរាជធានីភ្នំពេញ ។

ឯកសារ - ក្នុងការងារ និងការងារកំបាត់ថិជន ។

សម្រេចជាបន្ទាល់ ពាណិជន ។ ប្រចាំថ្ងៃ ប្រចាំខែ ប្រចាំឆ្នាំ ។

សម្រេចជាបន្ទាល់ ពាណិជន ។ ការងារកំបាត់ថិជន ។

សម្រេចជាបន្ទាល់ ពាណិជន ។ ការងារកំបាត់ថិជន ។

សម្រេចជាបន្ទាល់ ពាណិជន ។ ការងារកំបាត់ថិជន ។

ការងារកំបាត់ថិជន ។ ការងារកំបាត់ថិជន ។

ជាបន្ទាល់ ពាណិជន ។

ពាណិជន ។ គោរពរាជបាលបានដាក់ជាបន្ទាល់ ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ប្រចាំថ្ងៃខែកញ្ញា ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ឯកសារ ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ឯកសារ ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ឯកសារ ។

ក្នុងការងារកំបាត់ថិជន ។ ឯកសារ ។

លក់កន្លឹម [សក] នៅពាន់បានកកម្ម ធ្វើបាស់កន្លឹម [សក] ចាំណាយម៉ែន  
ចាំរីនបានកកម្ម ហើយដៃខ្លួនជាការលក់ដូច [គម្រោងកេវតា] សំយកន  
[បានសេវាកំណែង] ។

[ការពិនេះ នៅពាន់បាស់មុន] គឺជាកកម្មករ ចាប់ទានការទីន  
ធ្វើការស្តីឱ្យក្នុង តិចសញ្ញាដីនៅមីនីដីកិចចំណិចហើយមិនស្ថិតពេញមួយ  
ពេញមាត្រាទានេះ ដែលថ្មីថ្មីមនុស្សទិន្នន័យធ្វើជាប៉ុកកន្លឹម [រៀល] នេះ  
គឺការធ្វើការប្រើធ្វើស្ថិត នៅមេសមាគមនៃហានជំនួញផ្សេងៗ តើបើ  
យើងពិនិត្យទិន្នន័យការសក [សក] យើងដោយសញ្ញាតិច នឹងយើង  
បានរកឃើញ [គម្រោងកេវតា] របៀបដំបូកកន្លឹម [សក] ហើយដោយការ  
ទូរការការប្រើប្រាស់ក្នុងជាមួយមិនម៉ែន [តារកេវតាបានកកម្ម] ស្ថាបាន  
កើតឡើង យើងយល់ថានឹងទាំង [បានសេវាកំណែង] ការលក់ដូចក្នុងកំរើន កាម  
សម្រួលិនទាន ។

# ព្រៀងប្រុងខ្មែរ ព្រៀងអាហ្វេវិទី ២

(នយកដំឡើង)

ព្រកាប់ទៅគំតានូវបានចាប់មទុសម្បតសភាស ដើម្បីសំណាននៅ  
 ស្តីរហល់ទៅគាន តាមព័ន្ធទុមកសិរីក ឬ លុះដែលក្នុងសេដ្ឋិជាប-  
 ពន្លកាហ្វេវ ដីនិងឈុនហើយមទុសម្បតុក្តីកំរកនៃបងប៉ាស  
 ច្បាក់ ដើរពេញពាណិជ្ជកម្ម នាមីនទៅនាំសំគិតយាយតាម នឹមិត្តក្រុង  
 ក្នុងសេដ្ឋិលូនស៊ី ដើរចុបកន្លែកនៅក្នុង នាមីនទៅនាំនាំតាមីន ក្នុង  
 សេដ្ឋិក្នុងនាមីនដីនិងជាបី បិទហើយមទុនបាន ឬ ដុកាហ្វេវទួរនាមីនយាយ  
 តាមក្រុងសេដ្ឋិក្នុងនាមីនដីនិងជាបី ក្នុងសេដ្ឋិមិនបានមិនមិនបាន កើតិយ  
 ឈ្មោះនាមីន ដែលសំលាក់ជាបី ក្នុងក្នុងសេដ្ឋិក្នុងលាកមិនបាន  
 លើកហ៊ាម៉ែនបុរិច្ឆេទ នៅលាក្នុងក្នុងសេដ្ឋិពេញមកសំព័កន្លែកនៅក្នុង នឹមិត្ត  
 នឹមិត្តបានមិនមកហើយមិនមកសេដ្ឋិបុរិច្ឆេទ លាកហ៊ាមគាល់មុរ-  
 ី ឬ ព្រកាប់ទៅគំតានូវបានចំណាំដី ដីសេដ្ឋិក្នុងនាមីនបុរិច្ឆេទ ដីសេដ្ឋិក្នុង  
 ក្នុងពេជ្រិថាបាន [បពន្លកាហ្វេវនៅ៖ មួយនេះ] មិនដីនាមីនបានមិនបាន [កាល  
 លើកដែលសភាសតុកដោយផ្តុះនាមីន នៅលាកហ៊ាម៉ែនបុរិច្ឆេទបានលើកដែលស  
 ភាសេ តាមពាណិជ្ជកម្មនាមីន នៅលាកហ៊ាម៉ែនបុរិច្ឆេទបានលើកដែលស  
 ភាសេ ច្បាក់ពេជ្រិថាបាន [ដីដែលមិនមកសេដ្ឋិក្នុងនាមីន ដីដែលមិនមកសេដ្ឋិក្នុង]

កម្លាំងដែលមកយកស្ថាមុខមកទ្វាន់នឹងសុព្ទាព អញ្ញបាត់នគរបាលនឹង  
ប្រទេសតាមអើងកំភាល់នឹងអញ្ញៗទៅ ការធ្វើនូវឯកទាមីនិងឈប់ប្រាប់កំណើយ  
ឡើងតាមការកំពើយប្រសាសន៍នឹងព្រៃន ហើយព្រៃនមានចំណេះក្នុង  
ជាមួយសំបុត្រទៅបែងចុះឱកជនអស់ជនគិត តាមចំណេះក្រោម  
ព្រៃននឹងដៃទាំនេស់ ។ នាមីនិស្សមុខមកនឹងអស់ជនគិត ការធ្វើនឹងការកំ  
កំសារកំប្រាប់តាមការធ្វើនិងឈប់ប្រាប់ឱយក្នុងករ  
កម្លាកំប្រាប់សេវា ម្បយទេតមាកវិយបានការណែនាំស្ថាបាលមេរីក ។ និង  
មកនឹងការកំប្រាប់សេដ្ឋិចនមកព្រៃន ហើយឱយក្នុងការកំប្រាប់សេដ្ឋិច  
ឡើងទុកតានំឱយក្នុងករកម្លាកំប្រាប់ ហើយឱយនឹងកំប្រាប់តាមក្រោម  
សម្រាយ ហើយបានបែងចាយសំបុត្រព្រៃន ជាកំប្រាប់តាមក្រោមការកំប្រាប់  
សំបុត្រតិចតាមការកំប្រាប់ ជូនក្នុងករកម្លាកំប្រាប់ ឱយក្នុងករកម្លាកំប្រាប់  
ព្រៃនហើយកំប្រាប់សំបុត្រប្រជាន់តាមជំណើនសុព្រៃនក្នុងករកម្លាកំប្រាប់  
ឱយក្នុងករកម្លាកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់  
បន្ទាន់នឹងនិងបន្ទាន់នឹងនិងបន្ទាន់នឹងនិងបន្ទាន់នឹងនិងបន្ទាន់នឹង  
ឱយក្នុងករកម្លាកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់  
ឱយក្នុងករកម្លាកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់តាមការកំប្រាប់

អនិយាទ់ទៅមាត្រាសាលា បន្ទីចាប់យើង្ហានសេដ្ឋកិច្ចបច្ចុប់បញ្ជាមក  
ពីកន្លែង កំពុងរាយដែលបាន នានយកស្ថាមកចូរបានស្តី ឯកនាសេដ្ឋកិច្ច  
ជាបានចូរយកស្ថាមកដូចតែ កម្ពុជាបុរាណធនធ្វើស្តី ហើយជាកំស្ថាមក  
និងដែនពន្លឺយកមកចូរដី ការទ្វាកំពួលយកស្ថាស្តីហើយកិច្ចបច្ចុប់  
ទ្វាកំដែនរាយកិច្ចដីនៃដែលគិតនៅត្រីនត្រីប៉ាសាប់ នៅកាន់ផ្ទះសេដ្ឋ  
ការកាតុកកែកកែ ការទ្វាកំយាយឆ្លាំបាន បើសាកាតុកលោកម្នាយម្នាយកែង-  
កែ នាមមួនស្រួលកិច្ចដែលកំណើនកិច្ចមួនកំណើនកិច្ចមួនកិច្ចមួនកិច្ច  
ពីរិយាយ ឬចូរបានបុរាណធនធ្វើស្តី គឺជាការបានដែលសេដ្ឋកិច្ច  
មួនស្តីមួនមួន កម្មការភ្នាក់នៅទ្វាកំយុទ្ធមួនមហាកសិកដីស្តីលោកស្តីលោក  
ការទ្វាកំស៊ីកកំយើកកសារ និងស្តីលោកស្តីលោកស្តីលោកស្តីលោកស្តីលោក  
ត្រីកំពួលដែលកំពួល ស្តីសុវត្ថិភាពត្រីកិច្ចមាសទីនៅត្រីកិច្ចត្រីកិច្ចត្រីកិច្ច  
ហើយត្រីយាយតាម ឱយធម៌បន្ទីកិច្ចកិច្ច ការទ្វាកំយើកកសារ និងស្តីលោកស្តីលោក  
បច្ចុប់ទ្វាកំដែលសេដ្ឋកិច្ចមានការទ្វាកំត្រីកិច្ចបច្ចុប់ស្តីសុវត្ថិភាព  
មាសទីនៅត្រីកិច្ច ឬសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច  
កិច្ចកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច និងសេដ្ឋកិច្ច

យើនអស់ទាំងកេហិយ ។ ពាប់ដើមអំពីច្បាប់នៅលើ សង្គមបញ្ហាកំរត់  
[សង្គម្យាតាម្យរណែសកំពុម្ពនៃវិជ្ជ] និងការកើតឡាយ [បាកំពុម្ព  
ធម្មិនសញ្ញមុខ] និតិសញ្ញិច្បែរ ជានួយកមកហើយកិត្តិក្លឹងការកសិ  
ធម្មសេដ្ឋិកាតកកេគម្មយកកម្រិតឯក [ពិចារណាឌីបំពុក លុះខ្សោយរមក  
សង្គម្រាស់ដកសំគាយ] ការកើតឡាយ [សង្គម្រាស់ដកសំគាយ] និងការកសិ ។  
យើននិយាយអំពីរឿនការកើតឯក និងការកើតឡាយ [ពន្លាដំណាត់  
កាមក ម៉ោងកម្រិតឯក] ដើម្បីការកើតឡាយ ។